HOTĂRÂRE nr. 622
Din data de 25.10.2017

Dosar nr: 310/2017
Petiţia nr: 3390/22.06.2017
Petent:
Reclamat: Consiliul Superior al Magistraturii
Obiect: discriminare pe criteriul participării anterioare la examenul de admitere în magistratură și a acceptării în cadrul magistraților a unui număr mai mare de persoane din rândul profesiei de avocat.

I.Numele, domiciliul sau reşedinţa părţilor
Numele, domiciliul, reşedinţa sau sediul petenților
1..
Numele, domiciliul, reşedinţa sau sediul reclamatului
2. Consiliul Superior al Magistraturii,

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare
3. Petentul reclamă faptul că la ultima probă de examinare pe baza interviu la accederea în magistratură, i s-a pus de către comisia de examinare o întrebare care nu-și avea justificare (dacă a mai participat și în anii anteriori la examenul de intrare în magistratură) și acceptarea de către partea reclamată la intrarea în magistratură, a unui număr mai mare de persoane de profesie avocat.

III. Procedura de citare
4. Prin adresa înregistrată cu nr.3390.05.07.2017, a fost citat petentul ..pentru data de 01.08.2017. Procedură legal îndeplinită.
5. Prin adresa înregistrată cu nr.3605.05.07.2017, a fost citat reclamatul *Consiliul Superior al Magistraturii* pentru data de 01.08.2017. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susţinerile părţilor

Susţinerea petentului
6. Petentul susține faptul că în perioada 07.02.2017 - 22.05.2017, CSM prin Institutul Național al Magistraturii a organizat un concurs de admitere în magistratură compus din două etape. Etapa întâi a fost compusă dintr-un test de *verificare a cunoștințelor juridice* și o *probă scris eliminatorie* de tip grilă, pentru verificarea raționamentului logic al candidatului. Etapa a doua a reprezentat susținerea unui interviu înregistrat video, în fața comisiei de examinare formată din 5 membrii. Petentul, declară că din comisia formată din cei cinci membrii, unul i-a adresat o întrebare înainte de momentul prezentării sale, respectiv: „dacă a mai participat la proba interviului în anii anteriori”. Petentul consideră că, prin întrebarea adresată, s-a încălcat Metodologia privind organizarea și desfășurarea probei interviului. Conform Metodologiei de examinare,

dialogul în cadrul interviului, trebuie inițiat după prezentarea candidatului, prin urmare, petentul consideră că dialogul a fost inițiat abuziv. Petentul declară că a mai participat anterior la două probe de interviu în cadrul altor concursuri și nu a fost admis, obținând note de 8,16 și respectiv 6,14. Astfel, petentul este de părere că s-a încălcat Regulamentul de examinare, iar membrii comisiei nu au dreptul se întrebe candidații, prin diferite întrebări adresate, înainte de prezentarea profesională a lor. Ca atare, petentul consideră că a fost discriminat și a beneficiat de un tratament mai puțin favorabil decât un alt candidat care nu a fost întrebat în sensul arătat mai sus și nu a fost nevoit să dea un "răspuns posibil stânjenitor, fiind pus într-o situație defavorabilă, de inferioritate".

7. A doua faptă de discriminare pe care o reclamă petentul, se referă la persoanele acceptate să susțină examenul în magistratură, respectiv: "avocații, notarii, asistenții judiciari, consilierii juridici, personalul de probațiune cu studii superioare juridice, ofițerii de poliție judiciară cu studii superioare juridice, grefierii cu studii superioare juridice, magistrații asistenți de la ICCJ, cu o vechime de specialitate de cel puțin 5 ani la data susținerii probei din cadrul primei etape a concursului". "Astfel, consider că eu am fost discriminat la concurs în calitatea mea de *ofițer de poliție judiciară*, față de alți concurenți care provin din rândul celorlalte profesii juridice enumerate pentru următoarele considerente: pe parcursul susținerii probei interviului, membrii comisiei de examinare au insistat foarte mult pe prezentarea motivației mele de a accede în profesia de magistrat, fiind întrebat dacă, este în *interesul social să dobândesc calitatea de magistrat în defavoarea celei de ofițer de poliție*, creând supoziția că, un ofițer de poliție nu ar avea dreptul de a urca în ierarhia sistemului judiciar...". "Ponderea celor respinși 85 de candidați la proba interviului din rândul ofițerilor de poliție este net mai mare decât ponderea concurenților repsinși din celelalte profesii juridice. Acest fapt, fiind constatat de-a lungul timpului, printr-o statistică de notorietate". Mai mult petentul consideră că persoane publice din lumea magistraților, emit păreri personale cu privire la preferința persoanelor care sunt acceptate în magistratură ca de pildă, "Profesorul de drept Valerian Cioclei, acre a susținut că: "pentru admiterea în magistratură cu vechime într-o altă profesie juridică, vechimea este de preferat a fi acumulată în *profesia de avocat*,…considerându-se prin urmare că deții un avantaj în acest sens, și un dezavantaj dacă spui că ai o experiență într-o altă profesie". Ca atare, petentul consideră faptul că, concurenții sunt lipsiți de apărare la proba interviului, fiind introduși într-o situație lipsită de transparență, într-un context favorabil abuzului și discriminării pe criteriul profesiei, fiind preferată o profesie în avantajul altora, chiar dacă munca depusă este tot juridică.

Susţinerea reclamatului

8. Partea reclamată susține că prin Hotărârea nr 98.02.02.2017, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat organizarea concursului de admitere în magistratură în condițiile art. 33, alin. 1 din Legea nr.303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada 07.02-22.05.2017. S-a avut în vedere, ocuparea a 111 posturi vacante de judecători și procurori pentru întreaga țară. În conformitate cu art. 14 din *Regulament, examinarea candidaților la concurs*, probele au fost realizate în două etape. Prima etapă a constat în verificarea cunoștințelor juridice prin susținerea unei probe eliminatorii de tip grilă la materiile de drept civil, drept procesual civil, drept penal și drept procesual penal și un test grilă de verificare a raționamentului logic. La prima probă eliminatorie, dintre cei

1082 de candidați cu drept de participare, au fost declarați admiși 171 de concurenți pentru proba de raționament logic. Iar la proba de interviu potrivit art.22 din Regulament, evaluarea s-a făcut pe baza punctajului orientativ de către comisia de examinare, cu note de la 1 la 10, cu două zecimale. Au fost declarați admiși la această probă, candidații care au obținut minim nota 7, petentul obținând nota la scris de 6,81, iar la interviu nota 6,80, fiind declarat respins.

9. Ca urmare a Procedurii de examinare, la proba de intrare în magistratură, partea reclamată invocă excepția necompetenței Consiliului, Procedura de evaluare a candidaților se înscrie în drepturile de interzicere analizării, potrivit Deciziei nr.997/07.10.2008, a Curții Constituționale, art. 20 alin. 3 din O.G nr. 137/2000, modificată, hotărârea în cauză, fiind în conformitate cu norma juridică. Hotărârea nr.279/2012 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, în temeiul căreia a fost emisă Metodologia privind organizarea și desfășurarea interviului, provine din Procedura de organizare a concursului ce trebuie să fie în conformitate cu condițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004, republicată cu modificările ulterioare.

Partea reclamată consideră că, proba interviului care este și cea definitorie în examinare din punct de vedere a trăsăturilor psihologice a candidatului, permite examinatorilor să aprecieze în linii generale, nivelul de cultură și educație, capacitatea acestora de identificare și selecție a modelelor, conturarea unei imagini cu privire la personalitatea candidatului, descoperirea unor detalii care nu pot fi surprinse prin intermediul testelor de verificare a cunoștințelor juridice ori a raționamentului logic. În cadrul interviului, toți candidații sunt evaluați de comisia de examinare în funcție de criteriile privind aptitudinile și motivația de a accede în profesia de magistrat, cu descoperirea elementelor de etică specifice profesiei de magistrat. Contrar susținerilor petentului, membrii comisiei de exminare la proba interviului, nu au fost influențați de participarea anterioară a candidatului la alte concursuri de admitere în magistratură, iar conform Regulamentului, nota acordată la interviu este definitivă, neexistând posibilitatea legală pentru reanalizarea înregistrărilor sau reexaminarea candidaților de către o altă comisie sau de către Plenul CSM.

V. Motivele de fapt şi de drept

10. Colegiul director al CNCD reţine că petiţia, aşa cum a fost formulată, relevă o situaţie în care, petentului la ultima probă de examinare prin interviu la accederea în magistratură, i s-a pus de către comisia de examinare o întrebare care nu-și avea justificare (dacă a mai participat și în anii anteriori la examenul de intrare în magistratură).. Petentul mai susține și faptul că, sunt preferate să devină magistrat, persoanele de profesie avocat.

. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în O.G. nr.137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situaţia persoanelor tratate diferit, tratamentul în speţă este datorat apartenenţei lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1), respectiv rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenenţa la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiţia, criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenţei ca circumstanţă concretizată, materializată şi care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, şi care, în situaţia inexistenţei, nu ar

determina săvârşirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferenţa de tratament este determinată de existenţa unui criteriu, ceea ce prespune o legatură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat şi criteriul interzis de lege, invocat în situaţia persoanei care se consideră discriminată.

11. Astfel se poate considera discriminare;

- o diferenţiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- dreptul să fie justificat

Reţinând în coroborare cu aceste aspecte definiţia discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.(1, din O.G.137/2000, cu modificările şi completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricţia sau preferinţa trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1, trebuie să se refere la persoane aflate în *situaţii comparabile,* dar care sunt tratate în *mod diferit,* datorită apartenenţei lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menţionat anterior.

Aşa cum reiese din motivaţia invocată, pentru a ne găsi în situaţia unei fapte de discriminare trebuie să avem două situaţii comparabile la care, tratamentul să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferenţiat aplicat, trebuie să aibe ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoaşterii, folosinţei sau exercitării, în condiţii de egalitate, a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social şi cultural sau în orice alte domenii ale vieţii publice.

12. Colegiul director, în ședința de deliberări a cauzei dedusă judecății, respinge excepția de necompetență materială a CNCD, invocată de către partea reclamată pe baza Deciziei nr.997/07.10.2008, a Curții Constituționale și intră să dezbată fondul cauzei.

Colegiu director trebuie să analizeze, în ce măsură partea reclamată a supus petentul, la un tratament diferențiat la momentul susținerii examenului de accedere în magistratură. Petentul, este de profesie ofițer de poliție judiciară și a susținut un examen în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii în perioada 07.02.2017 - 22.05.2017, pentru admiterea sa ca judecător ori procuror. Examinarea a constat în două etape. În prima și a doua etapă, petentul a fost examinat în scris, pentru verificarea cunoștințelor juridice prin susținerea unei probe eliminatorii de tip grilă la materiile de drept civil, drept procesual civil, drept penal și drept procesual penal, iar în a doua probă a susținut și un test de verificare a raționamentului logic. După susținerea celor două probe, petentul(candidatul) a intrat la ultima probă, a interviului. La proba interviului, petentul a fost întrebat în mod direct și înainte de a-și prezenta profilul profesional, dacă a mai susținut examene și în anii anteriori pentru a accede în magistratură. Această întrebare care i-a fost adresată acestuia de la început și din acest considerent, consideră întrebarea ca “inoportună, fiind pus într-o situație defavorabilă de inferioritate față de ceilalți candidați”. În opinia petentului, Comisia de exminare nu aveau de ce să afle, dacă a mai susținut în trecut examene pe care nu le-a promovat, acesta nu a obținut nota minimă de trecere la proba interviului(nota 7).

Pe de altă parte, partea reclamată susține că, proba interviului este și cea definitorie în examinare din punct de vedere a trăsăturilor psihologice a candidatului, care permite examinatorilor să aprecieze în linii generale, nivelul de cultură și educație, capacitatea

acestora de identificare și selecție a modelelor, conturarea unei imagini cu privire la personalitatea candidatului, descoperirea unor detalii care nu pot fi surprinse prin intermediul testelor de verificare a cunoștințelor juridice ori a raționamentului logic, iar faptul că petentul nu a promovat acest test în anii anteriori, nu este relevant în privința notării candidatului într-un fel s-au altul pentru examinatori.

13. Colegiul director constată că, verificarea candidaților la examenul de accedere în magistratură, se face pe baza unui Regulament și o procedură după care, se realizează Metodologia de concurs, care nu conține nicio normă care să interzică adresarea unei astfel de întrebări, de genul menționat în obiectul petiției. Membrii comisiei, pot adresa întrebări care să-i determine să construiască un profil al viitorului magistrat, indiferent de profesia pe care o ocupa la acel moment și subiectiv de orice situație de moment, care ar putea să-l subcalifice într-un fel în raport cu ceilalți candidați. Iar în ce privește momentul adresării întrebării, doar comisia de examinare îl hotărește, fiecare membru al comisiei, își alege singur momentul la care poate adresa întrebarea, atâta timp cât, momentul examinării candidatului este înregistrat video, constituind în acest sens o probă în contestarea acesteia. În privința acceptării în magistratură a unui număr mai mare de persoane care provin din categoria avocaților, prin comparație cu cei care provin din alte meserii (juridic, poliție etc), Colegiul director nu se poate pronunța, raportându-se stric la o situație ce ține de statistică și nu de o faptă de discriminare ce poate fi constată prin probe ori dovezi.

Ca atare, fapta de discriminare imputată părții reclamate de petent nu există, în accepțiunea O.G nr.137/2000, modificată, petentului i s-a adresat o întrebare la fel ca celorlalți concurenți, iar subiectul întrebării nu poate fi analizat decât prin prisma unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1 din Ordonanță. Întrebarea adresată de către un membru al comisiei, chiar și înainte de a prezenta profilul concurentul: “dacă a mai susținut examene anterioare pentru intrarea în magistratură“, nu contravine principiilor nediscriminării și care să pună într-o situație de inferioritate candidatul în raport cu ceilalți candidați, cunoștințele juridice și prezența de spirit sunt atuurile personale, care pot determina comisia să promoveze un candidat.

Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferenţa de tratament este determinată de existenţa unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce prespune o legatură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat şi un criteriu interzis. Colegiul observă că, nu se regăsesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, așa cum este prevăzut de art. 2 alin.1) din O.G. nr. 137/2000, republicată (discriminare pe criteriul participării anterioare la examenul de admitere în magistratură și a acceptării cu precădere a persoanelor din domeniul profesiei de avocat).

Faţă de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenţi la şedinţă

COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂŞTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială a CNCD, invocată de către partea reclamată în baza Deciziei nr.997/07.10.2008, a Curții Constituționale.

2 Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit prevederilor art. 2, alin. 1), din O.G nr.137/2000, modificată, (fapta de discriminare nu există).

3. Se va răspunde părţilor în sensul celor hotărâte.

4. O copie a hotărârii se va transmite părţilor.

a**)** ..

b) ..

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac şi termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanţa de contencios adsministrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea faptelor de discriminare, republicată** şi **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenţi la şedinţă

ASZTALOS CSABA FERENC– Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

ISTVAN HALLER – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA- Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Hotărâre redactată de L.G. şi R.O

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii şi care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea faptelor de discriminare, republicată** şi **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.